

Forøgelse af Aktiekapitalen finder Sted ved Statens Overtagelse af Aktier for 3 Mill. Kr., skulde der indsættes 2 Medlemmer i Repræsentantskabet af Handelsministeren paa lignende Vilkaar som nævnt i Forslaget om Aktiekapitalens Udvidelse.

Man har i Udvalget gjort gældende, at det vilde være af særlig Interesse for Rigsdagen at holde Øje med det Omfang, i hvilket der findes Statsobligationer og Statsforskrivninger i Bankens Beholdning, og med det Omfang, hvori Staten overtrækker sin Konto i Nationalbanken. Man har ogsaa fra flere Sider i Udvalget ønsket, at der herom blev fastsat en særlig Regel, der båndt en Overskridelse af det Beløb af Statsforskrivninger, der maatte findes i Banken, og det Beløb, hvormed Kontoen maatte overskrides, til et bestemt Maksimum, saaledes at dette ikke kunde overskrides uden Rigsdagens Samtykke. Herom har der imidlertid ikke kunnet samles Flertal i Udvalget, og en saadan Foranstaltning har heller ikke fundet den højtærede Ministers Billigelse, saa at man har nøjedes med at sikre sig, at Rigsdagen bliver sat i Stand til nøje at følge dette Forhold derigennem, at et Eksemplar af Bankens Maanedsbalance skal gives til Tingenes Finansudvalg. Her vil findes opgjort særlig, hvor stort et Beløb af Statsobligationer og Forskrivninger der findes i Bankens Beholdning. Ligeledes skal det meddeles Tingenes Finansudvalg maanedlig, hvorledes Statens Forhold er til Nationalbanken med Hensyn til Gæld eller Tilgodehavende.

Endelig skal jeg nævne, at Udvalget har ment udtrykkelig at maatte fremhæve, at Udtrykket „godkendte“ i § 1, som er brugt i Bestemmelsen om de Aktiver, som skal stilles til Sikkerhed for Seddeludstedelsen, skal forstaaes som „udtrykkelig godkendte“. Det er ikke tilstrækkeligt, at man gaar ud fra, at Handelsministeren paa Grund af disse Bankers og Bankhuses efter Bankbestyrelsens Mening eminente Sikkerhed selvfølgelig maa godkende den, men Handelsministeren skal i de enkelte Tilfælde udtrykkelig godkende de paagældende Institutter.

Med disse faa Ord, der nøje slutter sig til den afgivne Betænkning, skal jeg anbefale de stillede Ændringsforslag.

Theodor Jensen: Som den ærede Ordfører udviklede, blev der under Udvalgsbehandlingen stillet Forslag om, at der skulde sættes en Grænse for Regeringens Praksis i Retning af at overtrække Statens

Konto i Nationalbanken, og tillige at der skulde sættes en Grænse for det Beløb, som Nationalbanken maatte have anbragt i Statsobligationer. Som det fremgaar af Betænkningen, er dette Forslag blevet stillet af det Parti, som jeg tilhører. Vi har stillet det, fordi der ikke kan lægges Skjul paa, at det har vakt en pinlig Overtænkelse hos adskillige baade indenfor og udenfor denne Sal at erfare Størrelsen af det Beløb, som Finansministeriet skylder Nationalbanken. Vi har imidlertid hørt den højtærede Ministers Forklaring om dette Forhold. Jeg skal ikke opholde mig videre herved, men jeg finder, at det er min Pligt at pege paa, at herved er i hvert Fald Oktrojens Aand noget blevet krænket. Jeg anser det for at være et konservativt Partis Pligt at vaage over, at Oktrojen bliver opretholdt og, saa vidt det staar i dets Magt, sikre sig, at dette sker. Da der imidlertid, som den ærede Ordfører sagde, ikke kunde samles Tilslutning om at fremsætte et positivt Forslag derom, har vi ment at kunne akkviescere ved, hvad der staar i Betænkningen, at Nationalbanken fremtidig vil have at sende en Maanedsopgørelse til Finansudvalgene, og det maa vel saa være disses Pligt derefter at paa, at der sker Nationalbankens Oktroj Fyldest i Forholdet mellem Staten og Nationalbanken.

Hans Nielsen (Skanderborg Amts 1ste Valgkreds): Da man i 1907 behandlede Forslag til Lov om Oktroj for Nationalbanken, hævdede Socialdemokraterne og de Radikale med Støtte af det nuværende 7de Medlem for Aalborg Amt (Birck) den Opfattelse, at den Oktroj, der forelaa Forslag om, i alt for høj Grad vilde begunstige Nationalbanken. Til Trods for, at disse Partier var enige, lykkedes det imidlertid ikke at faa Forslaget forandret. Den daværende Bankkommissær, Justitsminister Alberti, havde sluttet Overenskomst med Nationalbanken, og han gennemførte meget bestemt og haardhændet den Traktat, han var blevet enig med Nationalbanken om. Nu er der jo gaaet en Del Aar siden, og nu ser vi alle sammen, at det var fuldstændig rigtigt, hvad der blev hævdede fra vor Side i 1907, idet Nationalbanken har faaet en meget stor Gevinst ved den Oktroj; særlig nu i Krigsaarene med den store Seddeludstedelse er Nationalbankens Gevinst ved Oktrojen vokset kolossalt. I de to foregaaende Aar har Nationalbanken haft et Overskud paa over 9 Mill. Kr., og for nogle faa Dage siden er der givet